I чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Иорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Иорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 138 TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ИОРК ЦЕНТІВ 20 CENTS СУБОТА, 19-го ЛИПНЯ (JULY) 1975 No. 138 VOL. LXXXII.

З КІНЦЕМ ЛИПНЯ В ДАВФИНІ ВІДБУДЕТЬСЯ ВЖЕ 10-ий УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ФЕСТИВАЛЬ КАНАДИ

Фрагмент з походу вулицями Давфину, якими починаються щорічні фестивалі в цьому місті Манітоби.

Давфин, Ман. — Здається, що ніґде не можна побачити такої кількости українських мистецьких одиниць і ними виконуваних багатих атракційних програм, як на Українському Національному Фестивалі Канади в Давфині у провінції Манітоба. Вже десятий з черги рік українці Канади манефістують своє українське національне мистецтво перед п'ядесятьма і більше тисячами глядачів українського і неукраїнського походження, які приїжджають на цей Фестиваль з усіх кінців Канади, ЗСА і навіть інших країн, щоб ще й ще раз налюбуватись українським мистецтвом і пережити чотири дні в українській атмосфері.

Цьогорічний Фестиваль, який триватиме 4 дні, розпічнеться в четвер, 31-го липня, і закінчиться в неділю, 3-го серпня. Господарем і господинею цьогорічного Фестивалю, вже другий раз з черги, буде головний предсідник Українського Народного Союзу Иосип Лисогір і його дружина пані Марія. Перший раз п-во Лисогири виконували цю функцію в 1973 році на такому ж чотириденному Фестивалі. Майстром церемонії у масових і репрезентативних виступах буде Ярослав Семчишин.

У великій і різноманітній програмі виступатимуть численні ансамблі, солісти, танцювальні і співочі гуртки, гумористи, козаки на конях, тощо. Між відомими ансамблями і артистами виступлять: популярна оркестра „Рушничок" з Монтреалю, скрипаль А. Черний, молодий український актор відомий з вистав на Бродвею в Ню Иорку Ед Іванко, група козаків на конях, „Зірка" і „Русалка" — танцювальні ансамблі, тріо „Лебеді", струнна оркестра ОДУМ, та інші. Виступить також хор „Прометей" з Філядельфії під дир. Михайла Длябоги. В програмах візьмуть участь також численні хори. Усіх ансамблів буде 150. Учасники Фестивалю матимуть нагоду оглянути виставки українського народного мистецтва, подивляти і попробувати сотні страв української кухні, придбати для себе і знайомих подарунки-сувеніри, переслати карточку чи листа друзям з печаткою „Україна — Пост офіс", побувати на контесті писання писанок та погуторити із зустрічними знайомими, друзями і колеґами.

В неділю, 3-го серпня, старанням Українського Народного Союзу буде відправлена Служба Божа біля Хреста Свободи, яку служитиме о год. 12:30 о. Ковалевич. Служба Божа відправлятиметься недалеко місця, де 12 квітня 1897 року о. Нестор Дмитрів відправив першу українську Службу Божу в Канаді. Літургія буде присвячена усім піонерам українського зорганізованого життя в Канаді і ЗСА.

З Ню Иорку, як відомо, відлітає заходом Агенції Кобаснюка окремий зачартерований літак до Довфину і зацікавлені все ще можуть зголошуватися та скористати з доброї нагоди побувати на одній з найбільших українських імпрез на американському континенті.

Видано новий альбом картин В. Курилика

Торонто (С. Г.). — „... Курилик нині являється одним з найвизнатніших мистців Канади. Він уміє своїми словами й картинами промовляти до дорослих і дітей..." — таке читаємо в статті, поміщеній в ілюстрованім тижневім додатку найпочитнішого англомовного канадського щоденника „Ґловб енд Мейл" в Торонті та в ідентичнім додатку до вінніпезького щоденника „Вінніпеґ Фрі Прес" (разом близько мільйон примірників).

Зацитована стаття написана з приводу появи у в-ві „Тундра Бук оф Монтреал", п'ятого з черги альбому-книжки картин українського канадського мистця Василя Курилика п. н.: „Літо хлопця на преріях". В статті є сім повнокольорових репродукцій картин, які з тринадцятьми іншими творять згаданий альбом. До кожної картини є пояснення мистця. Вони зображують моменти з хлоп'ячих літ В. Курилика на преріях Західньої Канади, де його батько, родом з Буковини, господарив на фармі.

Пригадаємо, що в тім самім видавництві 1973 року вийшов його альбом п. н.: „Зима хлопця на преріях", а в 1974 альбом „Лісоруб". Всі три мають біографічний характер, бо на цих картинах мистець змалював своє життя в крузі своїх однолітків літом і зимою („Літо хлопця на преріях" і „Зима хлопця на преріях") та його життя і товаришів - дроворубів в таборі канадських лісорубів („Лісоруб").

Про вартість альбомів найкраще говорить факт, що ще до появи останнього — „Літо хлопця на преріях" відоме в-во Коллінс купило права на їх публікації у Великій Британії. Теж жюрі „Ню Иорк Таймс" признало альбом „Зима хлопця на преріях" за „найкраще зілюстровну книжку" в 1973 році, а „Лісоруб" в 1974. В. Курилик є першим канадським мистцем книжки якого відзначило це жюрі.

Перед появою „Літо хлопця на преріях", весною ц. р. Мистецька ґалерія і музей О. і М. Колянківських в Ніяґара ан де Лейк, Онт., видала великий альбом п. н.: „Христові Страсти", в якому є 160 повнокольорових репродукцій картин В. Курилика. Мистець працював над цією серією кільканадцять років, заки їздив до Святої Землі, щоб наочно побачити країну, накреслив около 800 нарисів.

Приємно відмітити, що цей монументальний альбом дуже старанно видрукувала відома вже друкарня „Гармоні" в Торонті.

ВЛАДИКА АНДРЕЙ ОБРАНИЙ НА ПЕРВОІЄРАРХА УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ

Вінніпеґ. — В днях 2-6 липня відбувся тут 15 Собор Української Греко - Православної Церкви в Канаді, який обрав на голову - первоієрарха цієї Церкви Владику Андрея (Метюка), дотеперішнього архиєпископа Едмонтонського й Західньої Канади. Одночасно Собор надав Владиці Андреєві сан митрополита. Владика Андрей очолив Українську Греко-Православну Церкву в Канаді після діючого первоієрарха цієї Церкви Владики Михаїла, архиєпископа Торонтонського і Східньої Канади, який надалі залишається на катедрі Торонтського архиєпископа, але з титулом митрополита. Владика Михаїл виконував функції первоієрарха Української Греко - Православної Церкви в Канаді від часу смерти митрополита Блаженнішого Іларіона в 1972 році. Собор уповажнив митрополита Михаїла користуватися титулом Блаженніший, що досі належав тільки до кожночасного первоєрарха Української Греко - Православної Церкви.

Собор надав сан архиєпископа дотеперішньому єпископові Саскатунському й Середньої Канади Владиці Борисові, а о. Миколу Дебрина обрав кандидатом на нового єпископа УГПЦ в Канаді. На голову Консисторії УГПЦ переобрано о. прот. Дмитра Лучака, а о. архипресвітера С. Савчука переобрано на голову Відділу міжцерковних зв'язків. До президії Консисторії увійшли о. прот. Ф. Керніцький — заступник голови, о. прот. С. Кіцюк — секретар, суддя І. Соломон — скарбник, д-р П. Кондра — член.

На 15-му Соборі УГПЦ в Канаді було присутніх 79 священиків та єпископів, 248 делеґатів з Канади і Австралії та 178 гостей. Сесії Собору відбувалися в Університетському Центрі Манітобського університету. Упродовж перших двох днів нарад присутні заслухали інформації окремих Владик про стан в Церкві та програмову доповідь о. архипресвітера С. Савчука, який звернув увагу учасників Собору на конечність зберігати в Церкві засади національности, православ'я, соборно-правности і автокефалії. Крім того, члени Консисторії подали звідомлення з діяльности Консисторії за час від останнього Собору. В третьому дні нарад від імени Комітету Українців Канади вручено Шевченківські медалі митрополитові Михаїлові, до часу Собору виконуючого обов'язки первоієрарха УГПЦ в Канаді, та посмертно Блаженнішому митрополитові Іларіонові на руки митрополита Андрея. Того ж дня о. прот. Сергій Кіцюк доповідав про „Християнські секти і псевдо - релігійні рухи найновішого часу та неґативні впливи їх на вірних нашої Церкви". Також заслухано звідомлення з діяльности Колеґії св. Андрея у Вінніпезі, при якій міститься Український Православний Богословський Факультет. Вечором відбувся урочистий бенкет, а наступного дня переведено вибори до Консисторії та довершено владичих номінацій і призначень.

Демократичні держави в ОН повинні стояти на сторожі свободи, заявляє сенатор Павло Юзик

Торонто. — Промовляючи тут на зібранні Балтійської Федерації Канади, сенатор Павло Юзик заапелював, як інформує „Кетолік Реджістер" з 21 червня, щоб „вільні і демократичні держави-члени Об'єднаних Націй забезпечили для всіх народів перемогу свободи, правди і справедливости". За словами сенатора Юзика, „сила — це одинока зброя, яку розуміють комуністи". Росіяни постійно підкреслюють, що вони засуджують втручування у внутрішній справі іншої держави, але одночасно з наказу Москви совєтська армія напала на Будапешт і на Прагу. „Совєтсько - російська імперія була зорганізована силою і втримується силою, яку стосує тоталітарний режим, не дозволяючи на лібералізацію, демократію і свободу в межах своєї юрисдикції".

Канадці не повинні бути байдужі до подій в СССР і до того, як совєтський режим топче засади Загальної Декларації Прав Людини. Як приклад цього, сенатор Юзик нагадав події з 14 червня 1941 року, коли совєтська поліція насильно депортувала на Сибір тисячі литовців, естонців і лотишів, держави яких СССР окупував в 1940 році.

Центр Дослідів Історії Іміґрації в Сент Пол поновно пропонує стипендії

Ст. Пол, Мінн. — Центр Дослідів Історії Іміґрації інформує в офіційному листку, що він знову уділятиме стипендії на роки 1976-77 для докторантів, науковців і студентів. Стипендію у висоті 3,000 долярів можуть одержати докторанти і вже устабілізовані вчені, які займаються дослідами з названої ділянки. Подання на цю стипендію треба вносити до 15 листопада 1975 р. Нижчі стипендії т.зв. „дослідної асистентури" для позадипломних студентів, можуть одержати особи, які зареєстровані на студії в одному з університетів стейту Міннесоти і які заанґажовані в дослідних студіях, що мають якенебудь відношення до американської іміґрації чи історії етнічних груп. Кандидати на цю стипендію мусять виказатись знанням одної або більше мов Східньої, Центральної чи Південної Европи або Середнього Сходу. Реченець для внесення аплікації виґасає 15-го лютого 1976 року. Ближчі інформації можна одержати пишучи на адресу:

Immigration History
Research Center,
826 Berry St.
Ste. Paul, Minn. 55114.

„АПОЛЛОН" І „СОЮЗ" ПРОДОВЖУЮТЬ СПІЛЬНИЙ ЛЕТ, ФОРД І БРЕЖНЄВ ВІТАЮТЬ ЗАЛОГИ З УСПІХОМ

Гюстон, Тексас. — Після успішного сполучення в космосі американського космічного корабля „Аполлона" із совєтським „Союзом", президент Джералд Форд і генеральний секретар КПСС Леонід Брежнєв у четвер, 17 липня, вітали обидві залоги з успіхом, бажали їм щасливого полету і „м'якого" повороту на Землю та висловили переконання, що цей перший міжнародний космічний полет дасть почин дальшій співпраці ЗСА і СССР у досліджуванні космосу. Президент Форд сказав, що „полет є важливою подією і великим досягненням", як також „історичним і дуже успішним експериментом міжнародної співпраці". Генеральний секретар Брежнєв заявив, що сполучення „Аполлона" і „Союзу" вказує на правильність співпраці і дружби між науковцями, астронавтами і космонавтами обох держав та що це сполучення стане прототипом для майбутніх міжнародних космічних лябораторій.

Привіти президента Форда і генерального секретаря Брежнєва наспіли вже після того, як „Аполлон" (із залогою: Томас Стафферд, Венс Бренд і Доналд Слейтон) сполучився із „Союзом" (залога: Алексєй Леонов і Валерій Кубасов) о год. 12:09 вполудне 140 миль над Атлантійським океаном і після того, як кільканадцять хвилин після 3-ої год. по пол. американські астронавти — Стаффорд і Слейтон перейшли до „Союзу" крізь сполучуючий модуль. Сполучення космічних кораблів, як також перехід астронавтів до „Союзу" були передавані на телебаченні майже до всіх країн світу.

Астронавт Стаффорд передав совєтським космонавтам п'ять американських прапорців для совєтського уряду та для „населення Совєтського Союзу", а космонавти передали американцям портрет трьох астронавтів, тобто, Стаффорда, Бренда і Слейтона, виконаний Леоновим, який є досить добрим малярем. На портреті є напис: „О, відважний Новий Світе, що маєш таких людей". Американські астронавти Стаффорд і Слейтон у „Союзі" з'їли спільну вечерю із совєтськими космонавтами, між іншим, першу „міжнародну вечерю" в космосі. Як відомо, астронавти говорять по - російськи, а космонавти по-англійськи. Десь коло 5:30 вечером американські астронавти повернулися до „Аполлона". Згідно з плянами, протягом дводенного сполучення космічних кораблів має відбутися кілька таких взаємних відвідин обома залогами.

Заки обидві залоги пішли спати виявилося, що між „Союзом" і сполучуючим модулем є маленька щілина, крізь яку тікає повітря, але космічні науковці запевнюють, що цю проблему можна легко направити.

У п'ятницю рано, 18-го липня, космонавт Валерій Кубасов мав перевести „мандрівку" по Совєтському Союзі, тобто, говорячи по - англійськи, описати для глядачів і слухачів на Землі, що космонавти і астронавти бачать в той час із космусу. О год. 1:30 по пол. астронавт Стафффорд і космонавт Кубасов мали перевести пресову конференцію, яка мала бути передавана телевізійними і радіо апаратами на Землю. В год. 2:41 по пол. астронавт Бренд, говорячи по-російськи, мав перевести „мандрівку" по ЗСА. Десь коло 6-ої години залоги попрощаються і повернуться до своїх космічних кораблів.

На суботу, 19 липня, заплянoвано кілька спільних експериментів. „Аполлон" і „Союз" розлучаться і тоді американський корабель переведе маневр, щоб частинно заслонити Сонце, а залога „Союзу" тоді фотографуватиме „штучне затьміння". Опісля „Аполлон" і „Союз" знову сполучаться на короткий час, але залоги вже не відвідуватимуть одна одну. Остаточне розлучення космічних кораблів заплянoване на 11:26 перед пол. у суботу, 19 липня. Тоді залоги будуть взаємно фотографувати свої космічні кораблі і це буде передаване телевізійними апаратами на Землю.

На неділю не заплянoвано жадних важливих дослідів. Згідно з плянами, „Союз" має приземлитися коло Караґанди в Казахстані в понеділок, 21 липня, а „Аполлон" осісти на Тихому океані в четвер, 24 липня, десь 340 миль від Гаваїв. Приземлення „Союзу" і „Аполлона" мають бути передавані на телебаченні майже у всіх країнах світу.

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД ХОЧЕ ЗУСТРІНУТИСЯ ЗІ СОЛЖЕНІЦИНИМ

Вашінгтон. — Президент Форд, як інформують, виявив бажання зустрінутися зі Солженіциним. Несподівано для Президента, а для державного секретаря Кіссінджера зокрема, попередня його відмова прийняти в Білому Домі російського письменника-дисидента Александра Солженіцина викликала в цілій країні загальне здивування і незадоволення, а то й обурення. Хоч спершу президент Форд відмовився від зустрічі з Солженіциним, мотивуючи це „браком часу", то скоро виявилося, що цю причину подано для заспокоєння публічної опінії, бо фактично причина була цілком інша і дуже засаднича. Про неї сказав сам Г. Кіссінджер, виявивши, що президент Форд не прийняв Солженіцина на його рекомендацію, бо, мовляв, зустріч Президента ЗСА з ворогом совєтського режиму А. Солженіциним мала б „символічний ефект" і неґативно вплинула б на американсько-совєтський детант.

Очевидно, виявлення оцих справжніх куліс відмови президента Форда прийняти Солженіцина викликало цілу хвилю критичних голосів, у формі листів до Білого Дому і редакційних статтей в газетах, при чому багато критиків висловлювали обурення такою поведінкою Президента і зокрема державного секретаря, які, — заявляли ці критики, — через це навіть нарушили престиж ЗСА, як справді великої і справді демократичної країни, боячися зробити щось, що не конечно подобалося б кремлівським російським верховодам. Це сталося тоді, коли, як твердять ці критики, і Брежнєв і інші совєтські лідери приймають з почестями осіб, які ведуть активну діяльність з метою завдати Заходові смертельного удару. Такої форми детанту ЗСА не можуть акцептувати, заявляють всі ті, яких діткнула відмова Президента Форда зустрінутися з Солженіциним.

Зустрівшися з такою неґативною реакцією на своє потягнення, президент Форд вирішив його виправити, доручаючи, як інформують з Капітолю, влаштувати його зустріч з Солженіциним. В цій справі речник Президента переслав до Капітолю у вівторок 15 липня повідомлення, що Президент прийме А. Солженіцина в Білому Домі. Як відомо, 15 липня на Капітолю сенатори влаштували для Солженіцина прийняття і президент Форд фактично не мав вже іншого виходу. Того дня з Білого Дому чотири рази телефонічно звертався речник Президента до сенатора Джессі Гелмса з пропозицією, щоб влаштувати зустріч Солженіцина з Президентом.

Коли таке „заінтересування" Білого Дому доведено до відома Солженіцина, він через сенатора Гелмса відповів, що відвідає Білий Дім, але коли одержить формальне запрошення. Речник Білого Дому у відповідь мав заявити, як пише „Ню Иорк Таймс" з 18 липня, що „ми його сюди таки дістанемо", але відмовився сказати, чи Солженіцину буде переслано формальне запрошення.

Віктор Бойченко перестерігає туристів

Москва. — Газета „Неделя", кожнотижневий додаток до щоденника „Известия", надрукувала перестерогу Віктора Бойченка, голови совєтського „Інтуриста", звернену до закордонних туристичних бюр, які, на думку Бойченка, повинні проводити „селекцію туристів", яких вони посилають до СССР. У перестерозі звертається туристичним бюрам увагу, що вони не повинні посилати до Совєтського Союзу туристів, які мають „злонамірені цілі" і які сприяють еміґрації жидів з СССР. Якщо туристи не приймуть цієї перестороги серйозно вони будуть наражені на репресії з боку совєтських поліційних і судових властей. „Неделя" від себе додає, що в „останньому часі помітна збільшена діяльність сіоністів", що її нібито піддержують закордонні туристи. „Така діяльність розминається з ціллю туристичного руху і являється прямим вмішуванням у внутрішні справи нашої країни, — твердить Віктор Бойченко.

„Роля жінки в міжнародному русі за мир, демократію і соціяльний проґрес" — була темою наукової конференції в Москві

Москва. — Совєтське пресове агентство ТАСС інформує, що тут відбулася від 7-12 липня ц.р. всесоюзна наукова конференція з участю кількасот учасників. Темою тієї конференції була: „Роля жінки в міжнародному русі за мир, демократію і соціяльний проґрес". У цій зустрічі, — говориться дальше в інформації, — яка проводилась в рамках Міжнародного року жінки, взяли участь визначні вчені, представники громадських організацій і міжнародного жіночого руху. Конференцію відкрив академік Ф. В. Константинов, а привітання конференції склали віцепрезидент Академії Наук СССР П. М. Федосєєв та інші офіційні особи наукового і громадського світу.

Численні промовці говорили, що „гуманні ідеї Міжнародного року жінки близькі і зрозумілі всім совєтським людям". Доповідачі головний наголос в доповідях ставили на „здобутках Жовтня", які, мовляв, принесли повне розкріпачення жінки в СССР.

НАРАДА ЧОТИРЬОХ ОКРУГ УНС НЮ ДЖЕРЗІ

Джерзі Сиrі, Н. Дж. — В п'ятницю, 25-го липня ц. р. о год. 7-ій вечора тут у приміщенні Українського Народного Дому (90 Фліт вулиця) вудбудуться наради представників Відділів УНСоюзу чотирьох Округ стейту Ню Джерзі, а саме: Нюарку, Джерзі Сиrі, Перт Амбою і Пассейку. На порядку нарад: Стейтовий День УНСоюзу та інші справи.

Совєти намагаються накидати американцям свої методи

Ню Иорк. — „Ню Иорк Таймс" з неділі, 13-го липня, помістив характеристичний лист Беверлі Сіллс і Дейвіда Бар-Іллана, які звертають увагу на два нечувані в ЗСА факти накидування силою волі американським підприємствам. Автори листа звертають увагу на такі випадки: В часі гостинних виступів совєтського Большого театру опери і балету в Лос Анджелесі в червні ц.р. була видана люксусова програма. Адміністрація Авдиторіюм, у якій відбувались виставки, для покриття коштів відвела певну частину у програмі для оголошень. Одно з таких оголошень помістила управа Жидівської Федерації, в якому, побіч привітання для артистів, згадується про долю жидів в СССР і незаслужені репресії супроти артистів жидівського походження, що, очевидно, противиться „духові культурного обміну" між ЗСА і СССР. Побіч цього були поміщені ще інші оголошення, одне з яких рекламувало книжку А. Солженіцина „Архіпелаґ ҐУЛаґ".

Адміністратори Большого театру, прочитавши програмку, зажадали усунення усіх трьох оголошень, погрожуючи зірванням виставки. Керівники Авдиторіюм виконали совєтське бажання і прямо вирвали оголоження з книжечки-програми.

Другий випадок совєтської цензури трапився у Ню Йорку. Тут конференція для справ совєтських жидів бажала дати оголошення в програмі Лінкольн Центру. Представники Конференції одержали відповідь, що їхнє оголошення не може бути надруковане, бо воно „може ображати гостей", тобто совєтських артистів. Тоді Конференція запропонувала купити цілу сторінку у програмі, де тільки було б написано: „Конференція Великого Ню Йорку для справ совєтських жидів". Адміністрація Лінкольн Центру у відповідь заявила, що „вже всі місця у програмі випродані на протязі повних трьох тижнів виступів Большого театру".

Автори листа кажуть, що „культурний обмін" між ЗСА і СССР „замість сприяти корисним зв'язкам і поширенні свобідних ідей, змушує нас мовчки сприймати чужу цензуру. В таких відносинах культурна виміна не тільки безкорисна, але також небезпечна".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n. Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Перед апізментом в Европі

Відомий радіовий і телевізійний коментатор Говард К. Смит у своєму коментарі з 16 липня на телевізійній станції АБС висловив думку, що президент Форд не повинен їхати під кінець липня цього року до Гельсінків і брати участь у заключній сесії Европейської Конференції для Справ Безпеки і Співробітництва. В оцінці Смита, підпис президента Форда під текстом т. зт. Европейської Декларації буде актом політичного апізменту, на який З'єднані Стейти Америки не повинні погодитись.

Це твердження американського політичного коментатора напередодні відкриття заключної сесії Европейської Конференції заслуговує на окрему увагу. Для кожного, хто ще не засліплений міражем детанту з СССР і хто ще може справді самостійно мислити, а не тільки повторяти зформульовані у московському відділі політично-пропагандивної і психологічної війни зі Заходом і зручно підсунені фрази, ясним є, що Европейська Декларація, проєкт якої схвалено під натиском Москви і яку за змістом дбайливо достосовано до вимог і потреб московської совєтської політики, є документом, який наче символізує капітуляцію Заходу перед совєтською тиранією.

Треба згодитися з думкою про те, що Гельсінки з того приводу перейдуть до історії з таким окресленням, як перейшов Мюнхен, місто, у якому в 1938 році західні держави скапітулювали перед Гітлером і цим промостили шлях до жахливої воєнної трагедії, що почалася рік пізніше та своїм засягом охопила увесь світ.

Правильно написав проф. Роналд Гілтон в „Ню Йорк Таймсі" з 17 липня, що „західні лідери... попали у пастку, погодившися на вершинну конференцію з метою заключити договір безпеки, який гарантуватиме сучасні европейські кордони. Заяви, що нібито одержано концесії, коли йдеться про права людини, відкриваючи тим закрите совєтське суспільство, знаходить уаргументування у формі незвичних і незначущих подробиць... Москва змагається за перемогу, а не за мир.

Очевидно, ми свідомі, що Европейська Декларація буде підписана і що Захід, включно із ЗСА, піде на апізмент з СССР в ім'я міражу детанту. Це, однак, на дальшу мету, матиме трагічні наслідки для Заходу, можливо, що й трагічніші від наслідків мюнхенського апізменту з 1938 року.

Відрадні перспективи

Кілька днів тому Федеральна Рада Резерв повідомила, що з початком червня індустріяльна продукція ЗСА зросла на чотири десятих одного відсотка, що є першим таким зростом після 8-місячного безперервного зменшення в індустріяльній продукції. За твердженням урядових економістів, як також чільних спеціялістів із приватного сектора, повідомлення Ради Резерв представляє собою найпереконливіший досі доказ, що економічна рецесія, яка розпочалася в листопаді 1973-го року, дійшла свого найгіршого пункту в травні і відтепер можна сподіватися поспоступового поліпшення економічної ситуації в країні.

Федеральна Рада Резерв підкреслила, що протягом минулого місяця індустріяльна продукція виявила найбільший зріст в продуктах широкого вжитку. Зокрема поліпшилася ситуація в автомобілевій та будівничій індустрії, які протягом минулого року потерпіли великі втрати. Майже всі продуценти американських автомобілів повідомили, що не тільки зросла продукція, але також збільшився продаж авт. Речники будівельної індустрії інформують, що протягом червня значно зменшилася кількість новозбудованих непроданих ще домів, а також заявили, що збільшилася кількість замовлень на будову однородинних і багатомешкальних будинків.

Настали поліпшення також і в інших секторах економіки. Департаменти праці й торгівлі вже раніше повідомили, що й інші фірми продуктів широкого вжитку протягом останніх місяців майже зліквідували свої запаси непроданих продуктів і почали одержувати нові замовлення, які запевнюють додаткове збільшення продукції, а також деяке зменшення в кількості безробітних.

Крім того, Департамент торгівлі повідомив, що протягом червня, як і протягом кількох останніх місяців, знову зросли особисті доходи пересічних американців.

Також поліпшилася ситуація на протиінфляційному фронті. Тоді, коли протягом третього кварталу минулого року ціни на продукти широкого вжитку були збільшилися на 13.6 відсотка, то протягом минулого червня гуртові ціни зросли тільки на одну десяту одного відсотка.

Отже, нарешті заіснували дійсно відрадні перспективи щодо поліпшення економічної ситуації в ЗСА.

Давфинський приклад

З кінцем теперішнього липня та початком наступного серпня цього року в манітобському містечку Давфині, у віддаленні дещо понад 200 миль від Вінніпегу, відбудеться вже десятий з черги Український Національний Фестиваль Канади, який у багатьох відношеннях можна б поставити за приклад таки справді гідний до наслідування.

Давфин і Манітоба в Канаді були „колискою" Канадської України, подібно, як Пенсильвенія і басейн твердого вугілля були такою ж „колискою" вже масового українського поселення в З'єднаних Стейтах Америки 100 років тому. Тепер Давфин своїми щорічними Українськими Національними Фестивалями не тільки пригадує, але і в найбільш вимовний спосіб показує і доказує українську приявність та українське партнерство у канадській мозаїці.

Для нас усіх українців у Новому Світі Давфин має ще одне велике значення: він бо є великим символом того, що ніщо в світі не може поділити української душі — ні гори, ні океани, ні Збручі, ні ріки св. Лаврентія. Саме в околиці цього канадського Давфину майже вісімдесят років тому відправив першу Святу Літургію другий редактор американської „Свободи" в Джерзі Ситі о. Нестор Дмитрів, висланий туди Українським Народним Союзом. Це й є спонукою того, що Український Народний Союз бере активну участь у щорічних Українських Фестивалях Канади, скріплюючи цим українську єдність, без уваги на обшири і кордони.

Уже були не тільки думки і пропозиції, але й практичні спроби повторювати приклад Давфину в пенсильвенійському Шамокіні. Ці заходи треба продовжувати, а масова участь українців з Америки у давфинських фестивалях тільки сприятиме такому розвиткові. То ж: Вітайте в Давфині!

Богдан Цимбалістий

„ВЛАСНІ СИЛИ" І „СОЮЗНИКИ"

(Порядком дискусії)

I.

Стаття Василя І. Гришка п. н.: „Час на перегляд і час на зміни" („Свобода" 10 - 20 червня ц. р.) є свіжим та оригінальним підходом до питань нашої „національно-визвольної стратегії і тактики". Статті на подібні теми звичайно в нас сповнені тріскотливих і втертих фраз, які, замість спонукувати читача до думання, радше його заколисують, замість допомагати пізнавати дійсність, радше її закривають або фальшують її образ. Вони не ворушать думки, тому лишаються без глибшого враження, а люди продовжують думати давніми навиками реагувати стереотипно. Так наше політично - громадське життя поволі яловіє.

Стаття В. І. Гришка спонукує до призадуми, до свіжого власного погляду на усю нашу національно - визвольну проблематику. А це значить, вона породжує різниці думок, якими треба би обмінятися. Вона заохочує до дискусії, як засобу кращого, всебічного пізнання проблеми. Однак сумніваємося, чи до такої дискусії прийде. Ми ніколи не вміли речево обмірковувати політичні аспекти нашого життя. Свого опонента в дискусії не трактовано, як рівновартного, так само щирого і відданого громадянина - патріота, який, пропонуючи іншу думку, керується щирими намірами служити справі. Замість того приходила лайка, закиди браку патріотизму, зради національних інтересів, підсування нечистих намірів і п. Замість дискусії з поглядами та ідеями, було намагання морально „вбити" опонента, очорнити його так, щоб ніхто йому не вірив.

Правда, останніми часами такого типу полемік в нас менше, але не тому, що ми вкінці навчилися речево і зріло говорити зі собою. Зменшення лайливих полемік прийшло, як наслідок, з одного боку апатії в одній частини громадянства, а з другого свідомого ігнорування потреби дискусії іншою частиною громадянства. Деякі наші політичні середовища вважають, що вони вже мають єдину правильну відповідь на всі питання, зв'язані з рухом за наше національне визволення, і що ця відповідь важна на всі часи і на всі обставини. Тому немає сенсу починати якісь дискусії на ці теми, бо вона породжуватиме лише сумніви в головах людей. А сумніви, на їхню думку, небезпечні. Для прикладу нагадаю минулорічну коротку дискусію про завдання націоналістичного покоління. Розпочали її діячі і публіцисти тих оунівських організацій, які об'єднують радше малий відсоток націоналістичного покоління. ОУН, яка має найбільше зорганізованого членства і має найсильніший вплив на усе наше політичне і громадське життя, цю дискусію зігнорувала. Мовляв, пощо ставити під дискусію раз вирішені й прийняті догми, пощо думати й передумувати, пощо міняти старі навики думання, та свій погляд на себе і на свою ролю в громаді. Тому дискусія на так важливу тему не розгорнулася.

Побоюємося, що запрошення В. І. Грицька до дискусії зависне в повітрі. Від тих, до кого він головно звертається, відповіді він, мабуть, не дістане. Тому, хоч не заступаючи ніякого політичного табору, проте з уваги на важливість порушеної тематики, хочемо висловити свої особисті завваження і міркування з приводу статті В. І. Гришка.

Автор вважає, що одною з перших вимог нашого дня є усвідомити собі трагічну осамітненість України в обличчі смертельної загрози для її існування, і рівночасно визволитися від всяких ілюзій щодо зовнішнього світу. Нашій „традиційній" тенденції орієнтуватися на „коньюнктури" й зовнішню допомогу та на союзників він протиставить політику в опертї на власні національні сили. Він критикує наших гетьманів за їхні союзи з турко-татарами, поляками, росіянами, шведами. І. Мазепа — за його словами — „був настільки заклопотаний самою зовнішньо - політичною комбінацією союзу з шведами, що цілком не дбав про те, щоб своєчасно й відповідно змобілізувати для боротьби свій нарід". Так само керівники нашої революції в 1917 - 1920 роках „замість осідлати революційну стихію свого народу для здобуття своєї державної незалежности... шукали оперття для неї передусім у союзах — то на Заході то на Сході". „Спокуса різних орієнтацій на ті чи інші зовнішні сили — це наше національне історичне прокляття" — пише автор.

Таке протиставлення політики „з позицій власних сил" — „орієнтації" на зовнішню допомогу не є у нас чимось новим. Його часто вживається в полеміках і перегонах словесно - декляматорського патріотизму. Проголошування своєї орієнтації „на власні сили" стає ознакою стовідсоткового патріота з му. Тим, що пропонують шукання союзників, закидається брак віри у силу власного народу, торгування національними інтересами, а то часом і національну зраду. Додумуючи тезу В. І. Гришка до кінця, виходить, що Україна не видала ані одного державного мужа чи про-

(Продовження на стор. 3-ій)

Олена С. Процюк
Референтка зв'язків СФУЖО

Конференція в Мехіко Сиіті

Світова Конференція Міжнародного Року Жінки, скликана ОН в Мехіко, закінчилася 1-го липня прийняттям Світового Пляну Дії (точка 11 порядку нарад). Плян передбачає цілий ряд змін у політичному, соціяльному та економічному положенні жінки: її співучасть в утриманні світового миру та в політичному житті країни; запевнення їй прав на освіту, на працю, на належну лікарську опіку, на відповідну житлову площу, яка уможливила б їй раціонально господарити. Проблему родини та її плянування теж включено у Світовий Плян Дії.

Дискусія над Пляном проходила у двох Комісіях. Наради були довгі та гарячі. У праці на Пляном зарисувалися відразу дві групи: група „77", у склад якої входили делегати країн повільного економічного розвитку з Аргентиною на чолі та група ЗСА, В. Британії і Німеччини. Південноамериканські країни постійно вносили різного роду поправки, потім їх відкликали; домагалися необмеженого часу для промов своїх делегатів. Виглядало все це на те, що комусь залежало на тому, щоб взагалі Пляну не затвердити і тим знівечити та осмішити цілу Конференцію. Найяркіші різниці були у дебатах над плянами населення, а також над економічними проблемами. Група „77", виразно протиамериканська, висловилася проти популяційної політики, домагалася Нового Економічного Ладу і „правильного" розподілу майна світу. Група ЗСА, В. Британії і Зах. Німеччини вказували на те, що дискримінація проти жіноцтва тісно пов'язана з економічним станом та внутрішнім політичним положенням країни. Коли „77" цілу відповідальність за поправу долі жіноцтва накладала на уряди країн, то західня група, вказуючи на потреби перебудови світової економічної системи, клала відповідальність за конечні зміни на самих жінок і їхні організації. Хоча обі пляни по суті речі були дуже подібні, то все таки неможливо було їх звести до спільного знаменика, зокрема і тому, що „77" опрокидували Ізраїль та всіх, що йому допомагають, виступали проти колоніялізму та імперіялізму.

Вкінці, одначе, Конференція закінчилася прийняттям Пляну Дії. Поправок було біля 800 до 206 точок Пляну. Їх зведено до 60, з яких 20 узглянено, а 40 вилучено в окрему книгу змін до Пляну. Найважливіші зміни, які внесено, відносяться до статусу жінок-працівників ОН, а також і до введення нової статистичної номенклатури на те, щоб виказати жінок-домохазяйок як повновартіс

(Закінчення на стор. 3-ій)

Н. Орловська

УКРАЇНСЬКІ ЖІНКИ ТА ЇХ МІСЦЕ

7

П'ять з половиною мільйонів українських жінок, які розмовляють рідною мовою нас мусять дуже цікавити, бо якщо серед них масться хоч одна десята частина національно свідомих жінок (припущення занадто обережне), то і це становить 550 тисяч справжніх українських інтеліґенток. Час для їх легальної широко - національної праці на користь Україні ще не прийшов, але неминуче настане. Цілком зрозуміло, що жінки там і тепер часу марно не гають...

Зваживши все, що написане, сміливо й обґрунтовано повторюю: українське жіноцтво, що народило і виховало багатомільйонову націю із збереженням своєї мови й культури в умовах окупації України на протязі сімох сторіч, дійсно заслужило на те, щоб стати на першому місці слави світового жіноцтва. Це тим більше, що українкам належить не менше як половина заслуги в тому, що Москва, почавши з того, що України і української мови „не було, нема і не буде", змушена була визнати Україну бодай на папері за окрему частину СССР, назвати її „республікою" і навіть, призначити делегата України в Організацію Об'єднаних Націй, хоча і продовжує цупко тримати її в своїх лабетах. Але прийде час і кайдани впадуть, бо понесені за справедливість жертви, особливо жіночі, Бог та історія завжди нагороджують. Нагороду ж самостійним життям Україна вповні заслужила, бо в одному тільки XX-му сторіччі, в боротьбі за волю, лише українське жіноцтво (не кажучи про чоловіків) понесло стільки кривавих жертв, що жіноцтва всіх націй разом не понесли такої кількости за всю всесвітню історію: визвольна боротьба (1917-1920 р.р.), боротьба партизанська та „розкуркулення" й штучний голод, які були війною озброєної Москви з беззбройною Україною, відняли життя не менш, як у п'яти мільйонів українок - страдниць. Їх смерть кличе Україну до волі і докличеться, бо українці за волю борються, несли великі жертви за неї, її чекають, до неї готуються і її добиваються...

ХТО ШУКАЄ, ТОЙ ЗНАЙДЕ!

Цілком природно виникає питання: чим пояснити, що українське жіноцтво, крім незначних виключень, не дивлячись на перманентно тяжкі, а часами невимовно жахливі, умови життя та страшні удари по нації, не втратило рівноваги, виконало й виконує до сьогодні, майже бездоганно, всі жіночі функції, залишаючись соловейком своєї співучої нації. І стоїть на висоті постійно обгорнуте повагою чоловічої частини свого народу. В довгій відповіді на таке питання нема потреби, бо кожна з відповідів зведеться до 3-ох слів: Так Бог дав! Це дійсно незвичайне явище, особливо, для наших часів.

Духовна сила українських жінок всіх верств суспільства, від типових біднячок — Ганни (з повісти Левицького „Дві московки") та Оришки (з повісті Кониського „Хвора душа") до багатої Марти (в повісті Грінченка „Хатка в балці та шляхтянки Катерини Гординської (в повісті того ж Грінченка „Сонячний промінь"), — побудована на глибокій християнській релігійності, що стала одночасно і світоглядом, і мірилом міркувань, і провідним ідеалом в усіх галузях духовного, світського й фізичного життя українок.

Дві головні заповіді (про любов до Бога та до ближнього), десять заповідів божих, церковні заповіді (святкувати встановлені свята слухати Служби Божі в неділі і свята, народжених дітей христити, благословенним Богом вважати шлюб церковний, додержувати с я встановлених постів, щороку принаймні один раз, сповідатися і причащатися, весілля і забави з музикою в заборонені часи не справляти), чесноти і чесности (віра, надія любов, мудрість, справедливість, мужність, хоробрість стриманість, скромність, щедрість, чистота, тверезість терпеливість, працьовитість жаль за свої гріхи, тверде бажання виправитися), найголовніші гріхи (гордість, скупість, брудність, ненависть, обжерливість і п'янство, гнів, лінивство), прояви милосердя (голодного нагодувати, спрагненого напоїти, нагого одягти, подорожнього прийняти до хати, недужому допомогти, ув'язненого відвідати, умерлого поховати, грішника направити незнаючого навчити, зажуреного утішити, особисту кривду терпеливо зносити, образу прощати за живих і померлих молитися) — от що стало в Україні з давніх - давен мінімумом освіти й виховання українських жінок і дівчат. Все це не є манастирський статут для українок, як і не хрестоматійна характеристика їх. Ні! Це — той ідеал, який українки, та й чоловіки - українці, носять у своїх серцях, ідеал, що цементує, в першу чергу, родини, тобто клітини, які створюють міцні суспільства й держави. Модерні ж заклики руйнувати родини — це є запрошення до дикунства або до тваринного стану.

Коли до перелічених норм християнства в практичних ділах і поступуваннях додати ще українські звичаї та традиції, здебільшого пристосовані до церковних свят або обрядів, а також тради-

(Закінчення на стор. 2-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

Що нам поможе?..

Раз, пригадую собі, в Літературно - Мистецькому Клюбі в Ню Йорку, під час одного з так званих „панелів", декан українських журналістів, ред. Іван Кедрин, кинув жартома камінчиком у мій городець, а, точніше — поза мій політичний перелаз"... „Наш Ікер, — сказав тоді пан редактор, — час-від-часу напише щось дотепне, наприклад: як на Союзівці любов процвітає, або як Гриць на сцені вмирає, але до політичної тематики хай би він краще не брався, бо на політиці він так само визнається, як вовк на астрономії".

В часі перерви, в буфеті, за скляночкою чаю, я спитав делікатно шановного голову Спілки Українських Журналістів, чи в нас, на еміграції, є справді хтось такий, що визнається на політиці?.. Та поки пан редактор Кедрин поспішився з відповіддю, його випередив присутній при цій розмові пан меценас Б. Бородайко, знаний читачам нашого щоденника під ініціялами „Б. В.".

— Прошу панів, — сказав п. Б. В., — в нас, на еміграції, всі визнаються на політиці, бо ж усі ми — політичні емігранти!

А, якщо так стоять справи, то дозвольте й мені, з вашої ласки, забавитися в політика і зацитувати в цьому місці слова видатного польського політичного публіциста, Юліюша Мерошевського, з 5-го числа паризького журналу „Культура". В статті п. з. „Матеріяли до рефлексії і призадуми", автор жаліється, що полякам дістається тяжка кривда з боку англійської преси, яка, мовляв, розпинається за зрівняння в громадських правах чорних з білими в такій, скажемо, Анголі чи Родезії, але рідко коли котрийсь з „великих" щоденників зверне увагу своїх читачів на те, що комуністичній Польщі бракує людям елементарних громадянських свобід! — а світ не хоче про це ані знати, ані чути.

„Так мені здається, — пише п. Юліюш Мерошевський, — що міжнародна ситуація Польщі була б значно кориснішою, якби поляки належали до чорної раси..."

Прочитав я собі ці гіркі й терпкі рядки польського публіциста та й після того тяжко призадумався над нашою, українською, теж невеселою проблемою... А якби так, подумав я собі, — ми, українці, записалися до чорної раси, то чи від цього наша міжнародна ситуація покращала б, чи навіть переміна кольору скіри чи наскірка допомогла б нам, у нашому незавидному політичному положенні, стільки, що небіжчикові кадило?..

М. Сосновський

МІЖ „ОПТИМІЗМОМ" І „ПЕСИМІЗМОМ"

(Думки з приводу концепцій визвольної політики ОУН, ОУНр і УРДП)

7

Визвольна концепція УРДП базується на „суперечності між формою і змістом" підсовєтської дійсности в переконанні, що успішна боротьба за усунення цієї суперечности допровадить у кінцевому ефекті до усамостійнення України. Суттєвим у цьому для УРДП є „подолання української внутрішньо - національної слабости через мобілізацію всіх національних сил для оборони конкретних національних інтересів і досягнення конкретних національних цілей", тобто „здобуття цілковитої самостійности української держави з демократичним ладом". Говорячи про суперечність між формою і змістом", УРДП має на увазі сучасну совєтську теорію, віддзеркалену у всяких документах, як союзній конституції, конституціях національних республік тощо, (форма) і совєтську практику та дійсність, при яких ці всі теоретичні засади цілком нехтуються (зміст). В оцінці УРДП, речники українського опору в СССР ведуть боротьбу „ненасильницького характеру" власне за ліквідацію такої суперечности і тому „своїм головним завданням сьогодні в праці для допомоги українському рухові опору на Батьківщині ми вважаємо всіляку допомогу передусім такій „революції свідомости" і переборення внутрішньої національної слабости".

Відкидаючи „орієнтацію на зовнішні сили" і надії на всяку зовнішньо - політичну „коньюктуру", УРДП вважає конечним звертати увагу виключно на ситуацію в Україні і діяти так, щоб сприяти зміцненню існуючого там опору системі. В такому контексті УРДП бачить діяльність всякого українського політичного сектора на еміграції, який має давати поміч українському народові, складовою частиною якого є еміграція. УРДП обстоює принцип консолідації українських політичних груп та засаду діяння одного українського політичного центру, приймаючи за такий центр Українську Національну Раду, створену на платформі з 1948 року. Як альтернативу, коли б до такого об'єднання на форумі УНРади не дійшло, УРДП пропонує перетворити СКВУ у політично - громадський загальноукраїнський центр. Українське політичне життя на еміґрації УРДП бачить у формі двох своєрідних бльоків — „національно - демократичного" і „націоналістично - консервативного", вважаючи, що власне на базі цих двох „бльоків" може бути встановлена ефективна співпраця між українськими політичними групами.

„Політичні резолюції" УРДП дають проєкцію української визвольної концепції у досить загальниковій і звуженій формі, відкликаючися до „Програми", що була схвалена 6 з'їздом у 1970 р., на якому власне було обґрунтовано тезу про „третю силу", тобто революційний демократичний рух; „третій шлях", тобто поєднання (синтезу) відповідних елементів як українського демократичного соціялізму, так і українського націоналізму в широкому розумінні „на базі синтетичної за своєю природою ідеї демократії в її революційному розвитку"; і „третю революцію", тобто „внутрішнього заперечення підсовєтської дійсности", „перетворення СССР із знаряддя російського імперіялістичної політики поневолення неросійських народів — у знаряддя визволення від російського імперіялізму всіх поневолених ним народів, включно з самим російським народом".[3]

Така концепція відповідає генеральній оцінці УРДПартією положення, в якому опинився український народ під сучасну пору, в першій мірі з уваги на те, що Україна „стала вся внутрішньою територією в поширеній на всю Східню Европу імперіяльній системі під домінацією СССР". У такій ситуації, при повному незацікавленні зовнішнього світу розвитком подій в СССР і долею поневолених народів, Україна має перед собою тільки цей шлях, який як стверджує УРДП, обрали речники опору на українських землях — шлях „суверенізації" України у загальному пляні перебудови усього СССР силами народів, поневолених у російській совєтській імперії.

Деякі завваги з приводу пропонованих визвольних концепцій ОУНр, ОУН і УРДП

До політичних програм будь-яких партій і до заяв та декларацій будь-яких партійних з'їздів можна різно підходити і можна по різному їх оцінювати. У нашому конкретному випадку мусимо мати на увазі той факт, що йдеться тут про програми і з'їзди еміґраційних політичних груп, які ставлять собі за завдання активно причинитися до звільнення своєї країни, що безперечно передрішує характер з'їздів і приготованих матеріялів. Враховуючи цей момент, при оцінці того роду матеріялів і документації треба враховувати „крайовий елемент", тобто актуальні на даному етапі потреби і вимоги народу, а також „зовнішній фактор", тобто вимоги і умови об'єктивної зовнішньо-політичної дійсности у світі. Мусить бути ясним, що у випадку, коли навіть найкраще опрацьовані партійні документи не витримують конфронтації з тими критеріями, коли між змістом даних документів і тими критеріями існують „ножиці", то тоді очевидно маємо справу з тільки своєрідним інтелектуальним теоретичним зусиллям без ніякої реальної політичної вартости.

[3] Коли йдеться про цілу політичну програму УРДП з її основною засадою „революційної демократії", то тут насправді маємо справу з достосованою до нової дійсности програмою українських соціялістів - революціонерів, зформульованою ще у 20-их роках вже після визвольних змагань. Зокрема це стосується концепції „переміни режимів" і привернення системи демократичних рад на місце комуністичної партократії, яка тільки використовує ідею „рад", зформульовану соціялістами-революціонерами. В. Гришко у своїй брошурі „Третя сила, третій шлях, третя революція" (1970р.) пише м. ін. про „боротьбу за революційно - демократичне перетворення УРСР — в УНР", тобто в Українську Народну Республіку, і що „йдеться про заміну совєтських „рад" новими—і за формою, і за змістом, українськими народними радами, що постануть з народної ініціятиви знизу" (стор. 122).

(Продовження буде)

Конференція в Мехіко Ситі

(Закінчення зі стор. 2-ої)

них „продуценток", а не як було досі, виказати їх, як споживачів економічного майна країни та економічно не активних. Також введено деякі поправки у відношенні до плянованої родини.

У нарадах над Пляном виступали представники 133 народів. У дебатах найбільш позитивним чинником виказалися делегати Сієрра Леоне, Альжиру і Сенегалю, які вносили, щоб прийняти пропонований спочатку Плян без змін і тим навести порядок та успішно закінчити Конференцію.

Рівнобіжно з нарадами Комісії І і ІІ, проходили пленарні сесії ОН. На них виступали голови 133 державних делеґацій, з'ясовуючи офіційне наставлення їхніх держав до Світового Пляну Дії. На пленумі також виступали представники офіційних агенств ОН. Виступи голів делеґацій в більшій частині були дуже скрайні та надали відразу тон цілій Конференції. Пані Садат, жінка президента Єгипту, закінчуючи свою промову сказала: „Міжнародний мир не може бути досягнений, як довго арабські зцемлі окуповані, а палестинці бездомні..." Коли промовляла пані Рабін, жінка прем'єр-міністра Ізраїлю, половина людей із залі вийшла. Пані Маркос, жінка президента Філіппінів, промовляла у дуже традиційному дусі, підкреслюючи ролю жінки як матері. В її промові було відносно мало „політики". Дуже позитивно представила себе голова австралійської делеґації Елізабет Рейд, яка у довгій промові старалася проаналізувати причини недоліків та вказала на те, що тепер не час на порівнювання різних нуспішних чи успішних акцій, але треба негайно включитися в працю над Пляном Дії, який був би сприємливий для всіх народів та їхніх культур.

У загальному треба відмітити, що промови азійських і чорних народів Африки були ділові та спокійні.

Делеґація Совєтського Союзу виразно виступила проти Ізраїлю, вітала „об'єднаний В'єтнам" і палестинських борців за волю, а тон промов був дуже спокійний і „батьківський". Найбільш скрайньо одначе виступали еспаномовні промовці Півд. Америки. Майже всі вони тримали лінію Совєтського Союзу, що ясно вказує на методи праці нащих „старших братів". Коли всі нарада на форумі ОН проходили дуже формально і ділово, то в кулюарах, як звичайно, відбувалися різного роду приватні переговори, творилися групи, а окремі представники делеґацій старалися переконувати у приятельський спосіб своїх опонентів. Проходила пропаганда за і проти окремих осіб, тощо.

Одним із найважливіших „лоббі" (у відношенні до жіночих справ) були зусилля неурядових організацій (НГО) запевнити собі поважніше становище в ОН. Великі міжнародні жіночі і загальногромадські організації мають дорадчий голос в ОН, одначе, це радше „деноміне", ніж „де факто". Фактично, репрезентанти тих організацій мали на Конференції ОН статус „обсерваторів" з правом голосу тільки тоді, коли всі офіційні делеґати закінчили свої дебати, що практично означало — ніколи. Будучи таким офіційним обсерватором у складі французької делеґації завдяки співпраці СФУЖО з французькою жіночою організацією Світовий Жіночий Рух і одинокою українкою, яка мала такий статус, мені довелося не раз відсидіти Комісію, повну різних дебат до пізна без змоги вислову за винятком одної дуже короткої інтервенції.

Тому і Неурядові Організації скликали „Трибуну", мабуть, уже четверту з черги (остання „Трибуна" відбулася в Букарешті з нагоди Року Популяції), в якій брали участь репрезентантки жіночих організацій з повним правом голосу (якщо вони могли дійти взагалі до голосу), але без права схвалювати резолюції.

Таке положення було неприємливе для НГО, тим більше, що частина жіноцтва, зібрана на „Трибуні" під проводом Бетті Фрідан, зорганізувалася, та їхня репрезентація з власними резолюціями (наприклад, такими, як те, що вони не будуть попирати жадного уряду ані приватного підприємства, яке працюватиме проти миру і роззброєння) відвідала пані Гелві Сіпіла і заповіла окрему „Трибуну". Треба сподіватися, що і з власних мотивів і по причині зовнішнього натиску НГО посилять працю над забезпеченням більших впливів в ОН. Домагання НГО видаються слушні у тому відношенні, що якща ОН можуть робити різні пляни та давати вказівки, то все таки виконання тих плянів є зумовлене співпрацею як урядів окремих народів, так і жіночих й інших організацій, які працюють у нутрі країн. Найповажніші такі організації знаходяться в складі НГО та дотеперішнє наставлення ОН до них вказує, що і досі ОН не здає собі справи, як зрештою і загал громадянства, з потенціялу тих організацій та їхнього членства.

ВІК ДИТИНИ МІЖ 3 І 5 РОКОМ ЖИТТЯ — ЦЕ ЧАС, КОЛИ ДИТИНА ДІСТАЄ ВСЕ, ЧИМ ВОНА БУДЕ В ДОРОСЛОМУ ВІЦІ. ЦЕЙ ЧАС ТРИВАЄ ДУЖЕ КОРОТКО — НЕ ПРОГАЙНУЙТЕ ЙОГО ДЛЯ ДОБРА ВАШОЇ РІДНОЇ ДИТИНИ!

УКРАЇНСЬКІ ЖІНКИ ТА ЇХ МІСЦЕ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ційний обов'язок всіх членів сім'ї берегти честь своєї родини, то перед нами буде життєвий путівник, а одночасно і кодекс моралі, які були і повинні бути далі основою виховання та поведінки українських жінок і дівчат.

Окремої згадки з життя українок потребує те, про що замовчати не можна, а саме: перше — це їх любов до рідного краю, до рідного села, до рідної хати. Все це люблять, звичайно, не лише селянки, а всі українки та і є за що любити.

Друге, — під впливом індивідуалістично - романтичного складу характерів українців та давньої християнізації їх, у українців, з давніх часів, подружжя добираються, як правило, по взаїмній любові; виникаючий іноді спротив батьків в таких випадках, викликає, теж як правило, безуспішний для батьків спротив дітей. Це яскраво нам показали в своїх творах українські письменники різних часів. І, нарешті, третє: на Заході, зокрема в ЗСА, ще й досі питання про повноправність жінки — є дискусійне, а в українському середовищі рівність в родині дружини ще в XVII-му сторіччі була визнаною без усякого примусу, із збереженням за чоловіком, лише для представництва, назви „хазяїна", „господаря", „голови родини", з фактичним положенням в сім'ї першого серед двох рівних.

Правда, офіційний закон окупантів, зокрема росіян, давав чоловікові більші права, чим жінці, але звичаї і суспільна думка цю різницю ігнорували і лише дуже незначна кількість чоловіків егоїстично нею користувалась. В цьому світлі згадаймо слова І. Франка про жінок в „Зорі", де він написав: „Коли це правда, що мірою культурности всякого народу може служити то, як той нарід поводиться з жінками, то є це безперечна правда, що український народ за цією мірою покажеться висококультурним у відношенні до інших сусідніх народів..."

Після слів І. Франка мені ще хотілось би продовжити хвалебне слово на адресу українських жінок, та боюся я гніву редактора за довгу статтю. І от, замісць того, щоб хвалити українок далі, я тепер тільки скажу: українське жіноцтво — безсумнівно чудове з давніх - давен. Є є чудове з давніх - давен — є нема спору також і в тім, що воно має як свої гріхи, так і недоліки. Каятися є в чому, є безперечно. Але в світі немає жіноцтва, у якого гріхів було б менше, а заслуг більше, чим у нашого! Це — також істинна правда... А тому від усієї душі і від щирого серця я тут промовляю: ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ УКРАЇНКАМ ПОМЕРЛИМ, А ЖИВИМ — СЛАВА!

Таке моє слово в ювілейному році.

Н. Орловська

(Кінець)

З'їзд колишніх студентів Високих Шкіл в Варшаві на Союзівці відбувся 7-8 червня 1975 р.

З'їзд зачався реєстрацією учасників о год. 10 ранку й тривав до 3 год. по пол. з перервою від год. 12 до 2-ої по пол. на спільний обід. Реєстрацію учасників перепроваджував д-р Юліян Павлишин.

О год. 3-ій по пол. з рамени Ініціятивного комітету відкрив наради і ними проводив проф. д-р Богдан Томків. Секретарем нарад був д-р Юліян Павлишин. Д-р Томків подав понад 50 прізвищ тих, що померли або згинули, після чого присутні повстанням з місць вшанували їхню пам'ять. З черги предсідник відчитав привіти від 17-ох колишніх студентів та уповноважив предсідника вислати подяки та сердечні подоровлення тим, які прислали привіти.

Опісля предсідник поінформував присутніх про висліди відносно збирання матеріялів до історії українського студентського життя між двома світовими війнами. Зібрано коло 400 прізвищ та понад 100 адрес, із: ЗСА, Канади, Зах. Німеччини, Польщі, Франції, Нової Зеляндії, Арґентини, Еспанії, Австрії, Венесуелі Австралії, Англії. Досі 16 осіб прислали спомини, світлини; документи та інші матеріяли. Призбирані матеріяли далеко не вистачаючі. Треба ще буде звернутися до колишніх студентів та шукати за матеріялами у бібліотеках та архівах.

Переходячи до справи видання предсідник накреслив його плян із чотирьома можливими розділами: Нарис історії українського студентського життя у Варшаві від рр. 1921 до 1939, узгляднюючи Укр. Студентську Громаду, К! Запоріжжя, К! Чорноморе, Гурток „Спокій", АНУМ - Група Молодих і інші. Як тло до історії: українсько-польські відносини, поодинокі студентські організації, фінансово - економічна ситуація наших студентів, група поетів і письменників, група „Ми", Український Інститут, Український Допомоговий Комітет, бурса для студентів, Уряд УНР, Організація Українських Гетьманців Державників, комбатантські організації і інші. Статті на побутові теми. Список колишніх студентів, список Високих Шкіл у Варшаві із короткою характеристикою, українці - професори у варшавських високих школах, куратори українських студентських організацій, некрологи та інші. Представивши справу видання предсідник відкрив дискусію. Дискутанти порушували справи студентських організацій, діяльність яких мала б ввійти до видання, виготовленя анкети для розіслання колишнім студентам, уточнення діяльности студентів, які працювали в початкових роках, поширення розділу на побутові теми, та інші. Усі дискутанти та присутні вважали таке видання потрібним та гідним підтримки.

В останні точці нарад обрано Кэомісію із трьох осіб: д-р Юліян Павлишин, інж. Й. Роніш та інж. Вадим Яровенко та уповноважено їх збирати фонди на видання. На залі зібрао понад 400 дол. — Було 50 учасників, в тому із ЗСА, Канади та Венесуелі. Предсідник закрив наради о год. 5-ій по полудні.

На залі зібрано понад 400 д. ка світлин, документів, шапок Української Студентської Громади та К! Запоріжжя, стрічок та інше.

Увечорі о год. 6:30 відбулася спільна вечеря, яку розпочав словом та молитвою найстарший учасник з'їзду полк. Петро Содоль-Зілинський. Під час вечері промовляв мистець - маляр Петро Андрусів.

У неділю вранці був спільний сніданок та після Служби Божої спільний обід.

Богдан С. Томків

„ВЛАСНІ СИЛИ" І „СОЮЗНИКИ"

(Продовження зі стор. 2-ої)

відника, який зірвав би у свій нарід і хотів бути його сувереном. Всі вони або вважали себе васалами чужих володарів, або хотіли творити українську державу „чужими" силами.

Проте, тверезе думання перемагає в автора обговорюваної тут статті і це доводить до протирічних стверджень. З одного боку критикує наших мин. провідників за їхні орієнтації на зовнішні сили і коньюнктури, з другого боку з жалем стверджує, що сучасна дійсність „означає передусім цілковиту відсутність сприятливих для української справи зовнішніх передумов", що сьогодні нема перспектив драстичних змін в Східній Европі, на що потрібно допомоги Заходу, що при такій „відсутності відповідних зовнішніх передумов" (тобто кон'юнктури — Б. Ц.) українська визвольно - революційна політика з позицій власної сили була б утопійною і тому треба включитися в рух за демократизацію в СССР, бо така боротьба скріпить наш національний потенціял, вивершить наше громадянство, допоможе йому дозріти і тим самим наблизить нас до остаточної мети.

До речі орієнтація на демократизацію внутрі СССР це теж орієнтація на зовнішні процеси і сили. Звертаючи на це увагу, не хочемо сказати, що участь українців в процесі демократизації СССР, в боротьбі за конституційні права, не буде корисною. Навпаки, сподівані користі з такої демократизації можуть прийти при умові очевидно, що вона відбудеться. Про це пізніше.

Ці суперечності в самого автора доводять, що протиставлення політики з позиції власної сили політиці шукання союзників є штучним і нереальним. На нашу думку, ці дві орієнтації собі не суперечать і себе взаємно не виключають, але навпаки, доповнюють. Всі народи заключають союзи для оборони, а часом для агресії. Західньоевропейські держави рахують тепер на „атомовий щит" Америки, який має їх захищати перед совєтською загрозою. Згідно з думками В. І Гришка, їм мусить бракувати віри у власні сили і тому шукають допомоги з-зовні. Також історія визволення інших народів доводить як вирішальною буває нераз допомога з-зовні. Поляки творили свої леґіони по боці Австрії, а коли центральні держави програли, вони зуміли здобути собі піддержку і допомогу від Антанти. Людина такого маштабу, як Т. Масарик, теж вважав, що для політично - державного відродження Чехії потрібна зовнішня допомога. Тому вже перед Першою світовою війною він виїхав до Америки шукати піддержки. І її знайшов Дж. Вашінґтон ледве чи був би переміг добре зорганізовану і озброєну англійську армію, якби не допомога Франції.

Наші провідники в минулому не були меншими патріотами як наше покоління. Вони теж керувалися виключно інтересами свого народу. Вони не шукали допомоги, а радше союзників, що мали б ті самі політичні інтереси. Замість говорити, що Мазепа шукав допомоги в шведів, можна в таким самим правом сказати, що шведи шукали допомоги в козаків. Договір Центральної Ради в Бересті Литовському в 1918 р. мав служити інтересам України і Центральним державам. Це не була орієнтація ані шукання допомоги ззовні. Якщо сьогодні є народи, що зацікавлені в розчленуванні СССР, ми можемо шукати з ними домовлень і співпраці не на те, щоб нам помагали, але щоб собі спільно допомогти осягнути свої політичні цілі.

Як кожна держава шукає собі союзника, так і наші провідники шукали їх, тим більше, коли бачили, як малими були сили України в той час в порівнянні зі силами ворога. Якби Хмельницький не придбав собі татарів як союзників, його повстання могло скінчитися одною чи двома битвами так, як кінчалися всі інші повстання козаків. Замість цього, його перші перемоги під Жовтими Водами, Корсунем і Пилявцями зірвали народні маси до загального протипольського повстання. Якби Мазепа почав був мобілізувати народ, його були б зліквідували дуже швидко. Вимагати від Центральної Ради, отієї горстки інтеліґенції на тлі неосвіченої, національно неусвідомленої маси, мобілізувати народ до боротьби за державну незалежність, то хіба не розуміти становища в тому часі. Зрештою, автор розуміє теперішню ситуацію в Україні і підкреслює недоцільність вести революційну роботу проти переважаючого ворога. Тимчасом, „український рух" в 1917 р. був ще слабший, а сили російської імперії переважаючі.

Всупереч твердженню автора, що ці зовнішні союзи були згубні чи були нашим історичним прокляттям, вважаємо, що завдяки їм ми маємо якусь політичну історію. Не зважаючи на внутрішню слабість України (постійно грабленої, плюндрованої, русифікованої, а потім окраденою збудженої) наші провідники заключали союзи з татарами, шведами, австрійцями, німцями чи поляками у вірі, що їм вдається закріпити незалежність України. Тими союзами вони робили Україну політичним партнером великих потуг і підметом міжнародної політики, вони творили акти нашої історії і традицію активної боротьби за нашу державність. Подумати, якою була б наша історія і ким були б ми сьогодні як нарід, якби повстання Хмельницького було здушене відразу, якби Мазепу було зліквідовано ще перед союзом з шведами і якби Центральну Раду було виарештовано і розігнано вже в перці дні революції за її передчасний виступ проти Росії.

Свято Героїв в Балтиморі

Заходами 14-го Відділу ООЧСУ і співпраці СУМА, (УМІ), українська громада Балтимору відзначила пам'ять: С. Петлюри, Є. Коновальця, Т. Чупринки Шухевича, С. Бандери.

У неділю 8-го червня о год. 10-ій ранку в українській католицькій церкві св. Михаїла, в намірені всіх героїв, місцевий парох о. монсеньйор П. Мельничук, відправив Службу Божу. Цього самого дня о год. 5-ій по пол. в Домі Української Молоді відбулась Академія — „Свято героїв". Програму свята відкрит голова ООЧСУ Володимир Стельмах. Мішаний хор ООЧСУ під управою проф. Миколи Корнелюка відспівав пісні, скомпоновані С. Людкевичем, Гр. Китастим та І. Омельським. Святочну доповідь виголосив інж. Володимир Ю. Маєвський з Вашінґтону, насвітлюючи постаті всіх чотирьох героїв. Мандоліновий ґурток СУМА відіграв три пісні. Вірш „Україна живе і діє" деклямував член СУМА М. Піздик. Композиції І. Соневицького, Ю. Щуровського, Л. Бетговена виконував Роман Ніщук (УМІ). Жіночий хор ООЧСУ під управою проф. Миколи Кормелюка та музичному супроводі Марійки Радь відспівав пісні, скомпоновані А. Базюком, І. Недільським і А. Лавришином. До успіху багато причинилася наша молодь, яка співає в хорі ООЧСУ, мандоліновий гурток СУМА та музичний Інститут (УМІ) в Бальтіморі.

Свято закінчено відспіванням українського, національного гимну.

Володимир Стельмах

Українці Янґставну створили Комітет для відзначення 200-ліття ЗСА

Янгстави, Огайо (Ю. К.). — Минулої п'ятниці, 11-го липня відбулися тут п'яті з черги збори, на яких оформлено Український Комітет для відзначення 200-ліття Американської Незалежности. Ініціятором організації був УККА Янґставну. В Комітеті зарепрезентовані церкви, громадські установи та інші організації. До Управи були обрані: адв. М. Юрчишин — голова, п-і Е. Волошин — перший заступник, д-р Ю. Кульчицький — преса й інформація, п-і Дж. Бодак та Дж. Помпілі — секретарки, С. Середнецький — другий заступник, пані і пан П. та А. Купери — скарбники, п-і А. Пирко — програмова референтка, а Б. Мишей її заступник, та Е. Волошин — фінансовий директор.

Комітет близько співпрацює з „Магонінґ Байсентенніял Комішен" та є першою етнічною групою, що започаткує відзначення 200-ліття на „Федерал Плаза", яка є центром міста „Українські Дні" відбудуться 10, 11 та 12 серпня ц. р. Перший день пов'язаний з традиційним 44-им з черги „Українським Днем" та відбудеться в Берклі Вудс. Другий та третій день відбудуться на „Федерал Плаза" в будні дні. Крім українських танків, музики, виставок та демонстрації мистецтва, продаватиметься українські страви, які підготовляють пані місцевих українських католицької і православної церков. Заплановано на вересень на цій плазі „День Української Музики" з піяністом Р. Рудницьким. Комітет теж плянує найняти найбільшу залю. (Паверс Авдиторіюм) на концерт „Чайки", запланований на жовтень ц. р.

Українська громада Янґставну буде репрезентована в „Історії Янґставну", написаній Г. Айлем. Початково українців „переочили", аж доки Комітет не запротестував та не представив матеріялів про українців Янгставну. Подбано, щоби визначні українці - піонери були включені в почесний список „визначних громадян Янгставну".

Загальний Національний Прибуток виявляє поліпшення в економіці

Вашінгтон. — Департамент торгівлі у четвер, 17 липня повідомив, що Загальний Національний Прибуток, тобто сума всієї продукції і послуг, протягом другого кварталу ц.р. зменшився тільки на три десятих одного відсотка, що є ще одним доказом, що економічна рецесія вже дійшла до найгіршого пункту і відтепер можна сподіватися ступневого поліпшення в економічній ситуації країни. Деякі речники Департаменту торгівлі твердять, що Загальний Національний прибуток зовсім не зменшився протягом останнього кварталу, бо три десятих одного відсотка є в рамках т.зв. „дозволеної статистичної похибки" і тому ці речники вважають, що Загальний Національний Прибуток не виявив жадного зменшення.

Організація Американських Держав розглядає справу Куби

Сан Хозе, Коста Ріка. — В середу, 16 липня, тут розпочалися двотижневі наради представників 24-ох країн Західньої Півкулі, які належать до Організації Американських Держав ОАД. Головною темою має бути питання можливости знесення політичних і економічних санкцій проти Куби, встановлених ОАД 11 років тому. Прихильники несення цих санкцій старатимуться змінити дотеперішнє правило, згідно з яким треба згоди двох третіх членів ОАД, а натомість старатимуться встановити правило, щоб для знесення санкцій проти Гавани вистачило згоди звичайної більшости членів. Попередні старання знести ці санкції на конференції ОАД в Кіто, Еквадор, яка відбулася минулого листопада, не мали успіху, бо бракувало потрібних двох третіх голосів. Навіть якщо б під час теперішньої конференції в Коста Ріці була проголосована зміна правила щодо потрібної кількости голосів, то ця зміна ще мусить бути ратифікована парляментами чи конґресами країн, які належать до ОАД, а такий ратифікаційний процес може затягнутися на два роки.

Президент Форд знову вибирається в подорож до Европи

Вашінгтон. — Речники Білого Дому інформують, що вже розпочато підготовку до другої поїздки президента Джералда Форда до Европи, яка відбудеться правдоподібно вже 26-го липня цього р. В Европі Президент ЗСА має намір зустрітись з генеральним секретарем КПСС Леонідом Брежнєвим і 33-ма іншими головами держав, які братимуть участь в Европейській Конференції для справ безпеки і співробітництва в Гельсінках. В п'ятницю, 18-го липня президент Форд мав зустрітися з 135-ма конґресменами для обговорення справи дальшої військової допомоги для Туреччини і інших справ.

Сенат проголосував продовжити контролю над цінами нафти

Вашінгтон. — У вівторок, 15 липня, Сенат 62-ма голосами проти 29-ох проголосував законопроєкт, який пропонує продовжити до березня 1976-го року урядову контролю над цінами американських нафтових продуктів. Законопроєкт тепер пішов до Палати Репрезентантів, яка, згідно з твердженням чільних законодавців, напевно схвалить його. Думають, що президент Форд також погодиться на цей законопроєкт, бо в іншому випадку урядова контроля над цінами нафти буде цілком знесена 31-го вересня ц.р., що спричинило б наглу і дуже велику підвишку в цінах всіх нафтових продуктів.

Індустріяльна продукція зросла на 0.4 відсотка

Вашінгтон. — Федеральна Рада Резерв повідомила, що протягом червня індустріяльна продукція ЗСА зросла на чотири десятих одного відсотка, що становить перший зріст після 8-місячного безперервного зменшення індустріяльної продукції країни. Речники Уряду заявили, що червнева статистика може бути доказом, що економічна рецесія дійшла свого найгіршого пункту в травні і що відтепер можна сподіватися поступового поліпшення економічної ситуації. Але речники Білого Дому і Ради Резерв підкреслили, що хоча економічна рецесія правдоподібно добігла до кінця, то значного зменшення в кількості безробітних можна сподіватися аж за кілька місяців.

У Філядельфії відбулись єрейські свячення двох священиків

Філядельфія, Па. — В суботу, 5-го липня єпископ Кир Василь Лостен відправив в сослуженні о. ректора шамбеляна д-ра Василя Макуха і о. шамбеляна Михайла Федоровича Архиєрейську Службу Божу, в часі якої, після Великого Входу Владика висвятив на священиків о. Михайла Сапа і о. проф. Івана Попеля. Проповіді з цієї нагоди виголосили о. шамб. д-р В. Макух українською і о. шамб. М. Федорович англійською мовами. Служба Божа і обряд священичого рукоположення відбулися українською мовою. Участь у відправах взяло біля 500 осіб.

НОВІ НАЗНАЧЕННЯ І ПЕРЕСУНЕННЯ СОВЄТСЬКИХ МІНІСТРІВ

Москва. — Совєтська преса інформує, що указом Президії Верховної Ради СССР на найвижчих міністеріяльних щаблях були проведені деякі зміни і пересунення, а саме: з обов'язків міністра транспортного будівництва „звільнено з виходом на пенсію" Євгена Федоровича Кожевникова, а на його місце призначено Івана Д. Соснова; Бориса В. Бакіна призначено міністром монтажних і спеціяльних будівельних робіт; Панаса К. Мельниченка найменовано міністром медичної промисловости, а Володимира Ф. Жигаліна міністром важкого і транспортного машинобудування. Увільнено також з обов'язків заступника голови Президії Верховної Ради СССР „на особисте прохання у зв'язку з переходом на пенсію" Нагуша Х. Арутюняна. Укази про звільнення, пересунення і нові назначення підписали М. Підгорний, голова Президії Верховної Ради СССР, і М. Георгадзе — секретар.

ПЕРЕРВАНО ПЕРЕГОВОРИ ЩОДО РОЗБРОЄННЯ

Відень. — У четвер, 17 липня, перервано переговори між представниками держав НАТО та Варшавського Пакту щодо обопільного зменшення військових сил в Европі. Переговори мали б знову початися за 2 місяці. Переговори перервано з огляду на те, що обидві сторони не могли протягом останніх 20-ох місяців прийти до порозуміння: представники НАТО вимагали, щоб комуністичний бльок зменшив кількість вояків і звичайної зброї, а речники Варшавського Пакту вимагали, щоб держави НАТО зменшили кількість стратегічної атомової зброї.